

## ZOJA, PRIČA BEZ POVRATKA

Mogli ste da vidite tu devojkicu, stajala je obično blizu kneževog spomenika. U njoj kosi stalno je bio upleten beli cvet. Nosila je bordo pantalone i usne mazala jarko crvenim karminom. Većite ptice su se igrale njenim koracima. Nestašno je, pevajući, igrala kao dete. Zveckale su narukvice na njoj ruci i stvarale ritam sunčeve pesme. Kad bi iz njenog grla pošle reči, neki bi samo užurbanim korakom prošli, dok bi oni koji su je shvatali zastajali i u šešir pored njenih bosih stopala bacali novčiće. Često bi šutirala taj isti šešir. Nije volela što je takav put do njene pesme. Hladan, tako dalek od srdačnog. Po najvećoj hladnoći nalazio sam je uvek na istom mestu. Pokrivena kartonom ležala bi u travi i na njoj kosi ležalo je inje. Ležala bi grleći svoju kutiju od violine. Ponekad bi i po koji pas legao pored nje da je zagreje. Kupale su je kiše i reka, i uvek je mirisala osvežavajuće. Imala je u sebi aromu lotusa. Kad god sam prolazio, dao sam joj cigaretu. Govorila bi mi svojim nežnim glasom najlepše stihove starih pesnika. Nikada u svom profesorskom poslu nisam upoznao osobu koja je lepše izgovarala rime. Bila je rođena da postane deo moje umetnosti. Provodio sam popodneva beležeći njenu stvarnost. Ta mlada vila spakovala je svoje kofere i prepustila se čaroliji ulice. Imala je u sebi mnogo osmeha. Prepoznavao sam ih tokom godina. Znao sam sve faze kroz koje je prolazila. Skakala bi po barama svaki put kada bi padala kiša. Zнала je da ceni svaku njenu kap. Divio sam se njenim veselim rukama koje su grlile nebo. Opisivale su nju, baš onakvu kakva jeste. Ljubila je život svojim rumenim usnama. Ljubila ga je svakog dana. Bila je ponosna što je ljubavnica nekoga tako velikog. Zato sam uvek znao da je ona znala zašto živi. Usudio sam se da je pitam za ime i od svih zapisa sklopio sam, deo po deo, svoju knjigu.

Zvala se Zoja. U božićno jutro sam joj poklonio rukavice. Tada sam po prvi put čuo njene razlagane tonove violine. Činilo mi se da je plakala, ali na njenom licu nije bilo suza. Ljudi su je i dalje posmatrali. Svakim tonom shvatao bih njene jecaje. Niko drugi nije ni znao da tuga prelazi njene obraze. Uveče, kad sam se vratio s posla, ona je i dalje sedela pored drveta. Lešnik, njen pas, koji je uvek gostovao na njoj skromnoj trpezi, ležao joj je u krilu. Lenjo je posmatrao prolaznike. Ona je samo ćutala. Video sam kako prebrojava novčiće. Izgledala je jadno. Glad je ugrizala njene obraze. Niko, sem mene, nije prolazio na božićno veče tom ulicom. Svi su ga provodili u krugu porodice. Ja je nisam imao. Pozvao sam je da večera sa mnom. Ispekao sam bifteke i napravio paradajz sos. Naša trpeza bila je siromašnija od bilo koje druge, ali i bogatija. Uspeo sam da nađem nekog ko će sedeti na stolici preko puta moje. Rekla je da se nikada nije tako najela. Ispričala mi je da je pobegla od porodice. Kazala je da je svaka konzerva bolja od kuće u kojoj je živela sa svojim očuhom i bolesnom majkom. Kada je njena majka umrla, ništa je više nije vezivalo za tu krišku hleba. Rešila je da živi kao što živi cveće. Pročitao sam joj pesmu koju sam napisao o njoj. Plakala je. Sa njenih obraza klizile su suze. Poražavajuće suze. Rekla je da niko o njoj nikada nije brinuo. Raspadala se preda mnom. Zagrljao sam je. Imao sam osećaj kao da je poznajem čitavog života. Brzo se izvukla iz mog zagrljaja. Zamolila me je da se okupa u mom kupatilu. Rekla je da je uvek odlazila kod njene prijateljice iz ulice da bi se okupala, ali da je ona otputovala pre par dana. Dao sam joj peškiri i pripremio lonac za čaj. Pitao sam je da ostane sa mnom do jutra. Nisam želeo da ode. Svirala mi je te zore Bahove kompozicije na violini. Mislio sam da nas je sam bog spojio. Znao sam već tada da je volim.

Tog istog jutra ležala je u mom naručju. Bili smo u naručju vremena. Zatim je brzo pokupila svoje stvari i otišla iz mog stana. Ostavila mi je samo notnu svesku. U desnom uglu papira pisalo je samo da je tu, ali i da ne želi da mi krade dane. Pročitao sam to tek oko podneva, kad sam ustao. Pokušao sam da se setim svega. Kao da je moje moždane ćelije te večeri umivao čaj za zaborav. Znao sam da je moram naći. Krenuo sam putem kojim se retko ide, ali sam znao da je taj put onaj koji oduvek sam tražio. Trčao sam kako bih što pre stigao do njenog stabla. Video sam njene kofere. I dalje su tamo stajali. Voleo bih da ih je zaboravila u mom stanu tog jutra. Čekao sam je dugo. Video sam da je i violinu ostavila tamo. Iz džepa

sam izvadio pesmu koju sam joj posvetio i ostavio u kutiji violine. Lešnik je grickao moje pantalone. Pomazio sam ga po glavi. Tiho je zacvilio i svojim ušima pokrio svoje krupne crne oči. Legao je pored kofera. Čekali smo je zajedno. Bio je sumrak kada sam čuo neku stariju gospodu kako komentarišu stojeći pored nas da joj ti koferi više neće trebati. Trgnuo sam se i pošao ka njima. Podrugljivo mi se jedan od njih obratio. "Svakoga pokupi vetar", rekao mi je. Nisam odmah razumeo o kakvom vetru je reč. Onaj drugi je rekao: "Žao mi je mladiću", i glavom odmahnuo ka zgradi pored parkića. Video sam da su se okupili ljudi. Na ulici je ležalo bespomoćno telo one lujke iz mog stana. Svi su pričali veoma glasno. Psi su lajali. Osetio sam kapljice hladnog znoja sa mog čela. Srušio sam se i kleknuo pored nje. Zagrlio sam je. Vikao sam iz sveg glasa da pozovu hitnu pomoć. Ispravio sam njeno skrhanu telo i podigao joj vrat. Još uvek sam osećao puls. Budio sam je i čekao da otvori oči. Ljubio sam njenu kosu. Osetio sam kako se hladi pod mojim prstima. Lekari još uvek nisu stizali. Ludački sam se trzao i drao ljudima. Poželeo sam da čujem makar još jednom njen glas i da odgledam onaj njen prkosni ples. Nisam želeo da je predam tako mladu nebeskom drumu. Oslonio sam moje usne na njene i davao joj vazduha. Osetio sam lotus. Molio sam se da njeno srce ne odustane. Počeo sam da je reanimiram. Znao sam da je jaka. Uprkos tome, sve više sam je gubio. Kidao sam se na komade. Moja srećna zvezda se gasila. Moja pesma je umirala. Ljudi su govorili da će uskoro stići hitna. Ali i dalje smo samo čekali. Lešnik je dotrčao i oslonio glavu na moje rame. Njen najbolji prijatelj stajao je potišteno. Nisam znao kako da joj vratim život. Umirao je deo moje duše s njenim telom. Proklinjao sam ta ambulanta kola. Da sam mogao razbio bih sve peščane satove ovog sveta, samo da zaustavim vreme. Osećao sam dim iz auspuha automobila koji su nas zaobilazili bezobzirno. Niko nije ni mario što jedna božanstvena melodija iščezava samo na centimetre od njih. Pričali su da je pala iz čista mira na početku ulice. Voleo bih da sam mogao da ubijem svakoga ko je u tom trenutku kraj nas stajao. Govorio sam joj da sačeka samo malo jer sam čuo sirene. Stavili su je na nosila i merili joj puls već sledećeg trenutka. Masirali su njeno srce. Sve sam to već učinio. Onda su joj raskopčali košulju i udarili je električnim šokovima. Puls je sve više i više padao. Molio sam je da preživi. Počeo sam da pevušim pesmu koju je stalno pevala. Suze su već same padale iz mojih očiju. Poželeo sam da ostanem slep. Na monitoru se pojavila samo ravna crta. Izgubili su je. Ja sam je izgubio. Lešnik je cvilio poput nesrećnog deteta. Rekli su da je doživela infarkt.

Zoju sam pamtio. Zatvorila je našu priču. Pamtio sam njenu muziku. Sećao se svakog dana i ponavljao njenu poeziju. Njene kofere i violinu sam smestio u uglu mog stana. To je bilo poslednje mesto u kome je bila, ličilo je na dom. A ona, ona je bila nalik psu. Pobjegla je od kuće da ne bih video njenu smrt.

autor: Snežana Kostić

razred: IV 5

škola: Gimnazija Pirot

nastavnik: Jasmina Manić, prof. srpskog jezika i književnosti